

Uppföljning av Boverkets marknadskontrollplan 2017

Boverket utpekas som marknadskontrollmyndighet för byggprodukter, hissar och linbaneanläggningar för persontransport i 8 kap. 3§ plan- och byggförordningen (2011:338). Enligt 3 § produktsäkerhetsförordningen (2004:469) ska Boverket även utöva tillsyn över produktsäkerhet av byggprodukter enligt produktsäkerhetslagen (2004:451).

I denna uppföljning redovisas proaktiva marknadskontroller som pågick under 2017 samt reaktiva marknadskontroller som genomfördes under 2017.

Proaktiv marknadskontroll av byggprodukter

Under 2017 har Boverket avslutat fyra proaktiva projekt, samt påbörjat fyra nya proaktiva projekt.¹

Boverket har även kontinuerligt arbetat med ett antal projekt som påbörjats före 2017. På grund av detta hann Boverket inte med det planerade proaktiva projektet avseende ångspärrar och/eller tätskikt. Denna produktgrupp inkluderades i marknadskontrollplanen för 2018 istället.

Projekt påbörjade under 2017

1. Prefabricerade betongelement

Inom ramen för detta projekt genomfördes inspektioner av 19 tillverkare av betongprodukter. Av dessa 19 tillhandahöll 16 prefabricerade betongelement med en bärande funktion. Samtliga tillverkare som hade avvikelser i sin dokumentation kontaktades och fick tillfälle att korrigera bristerna. Tre av de kontrollerade tillverkarna saknade obligatorisk certifiering och fick välja om de skulle certifiera sin tillverkningskontroll eller inrikta sin verksamhet på be-

¹ Slutrapporterna för samtliga avslutade proaktiva marknadskontrollprojekt samt information framtagen för pågående proaktiva marknadskontrollprojekt finns på Boverkets webbplats, www.boverket.se/mk.

tongprodukter som inte kräver sådan certifiering. Kommunikation med dessa tre tillverkare samt ett fåtal andra tillverkare pågick över årsskiftet 2017/2018.

2. Metallskorstenar

Projektet inleddes med 16 inspektioner av ekonomiska aktörer i början av 2017. En produkttyp från varje aktör valdes ut. Projektet omfattade enbart dokumentationskontroll. Formella brister identifierades för samtliga, men de flesta av dessa korrigerades frivilligt av den ekonomiska aktören på Boverkets anmodan. Vid årsskiftet 2017/2018 återstod en tredjedel av ärendena, där de ekonomiska aktörerna ännu inte återkopplat till Boverket gällande korrigerings-

3. Träpaneler med brandskyddande egenskaper

Projektet omfattar inspektion hos 14 ekonomiska aktörer. Under 2017 lät Boverket prova 10 produkttyper. Fyra av tio provade produkttyper uppvisade vid provningen brister avseende uppnådd prestanda jämfört med deklarerad prestanda. Inom projektet återstår 2018 dokumentationskontroll för både provade och icke provade produkttyper från de 14 ekonomiska aktörerna samt kommunikation avseende Boverkets analyser.

4. Väg- och broräcken (AdCo-CPR)

Projektet är ett gemensamt AdCo-projekt och utförs tillsammans med marknadskontrollmyndigheterna i Belgien, Lettland, Norge, Polen och Storbritannien. Produktområdet lämpar sig väl för ett sameuropeiskt projekt eftersom flera ekonomiska aktörer finns på marknaden i flera medlemsstater. Projektet påbörjades hösten 2017 och omfattar för svensk del inspektioner hos sju tillverkare och fyra distributörer. Dokumentation från dessa samlades in i slutet av 2017. Analys avseende dokumentation och provningsresultat pågår. I detta projekt har Boverket för första gången använt det europeiska gemensamma informationssystemet ICSMS i det dagliga arbetet.

Projekt påbörjade före 2017

1. Duschväggar

Marknadskontroll av duschväggar av glas påbörjades 2016 och omfattade totalt 32 inspektioner. Vid dokumentationskontroll upptäcktes 26 produkter med formella brister. Bristerna korrigerades genom frivilliga åtgärder. Projektet avslutades 2017.

2. Fasta vägmärken

Marknadskontrollen av fasta vägmärken påbörjades 2016 och omfattade totalt 21 inspektioner. 10 produkter provades, varav fem inte uppnådde angiven prestanda. Provningsresultaten var överlag bra. Avvikelser noterades för egenskaperna retroreflektion och dagsljuskromaticitet. De påträffade avvikelserna

är åtgärdade efter kommunikation med de ekonomiska aktörerna genom justeringar av deras tillverkningsprocesser respektive tillverkningskontroll.

Vid dokumentationskontrollen upptäcktes formella brister hos samtliga produkter. Dokumentationen (prestandadeklaration och CE-märkning) var inledningsvis alltför generell i sin utformning. Tre produkter var behäftade med allvarliga formella brister. Samtliga ekonomiska aktörer vidtog frivilliga korrigerande åtgärder. Projektet avslutades 2017.

3. Utrymningsbeslag

Marknadskontrollen, som omfattade inspektion av 16 produkttyper från sex ekonomiska aktörer, inleddes under 2015 och slutfördes under 2016 (se Boverkets uppföljning för 2016). Ett beslut om begränsande åtgärder överklagades. Överklagandet är ännu inte avgjort (mars 2018). Det överklagade ärendet lyftes ut ur projektet som avslutades 2017.

4. Bärande stålkonstruktioner

Projektet inleddes hösten 2015 och omfattade 31 inspektioner. 17 av de 31 ekonomiska aktörerna tillhandahöll lastbärande stålkonstruktioner på marknaden. Samtliga produkter uppvisade någon form av formella brister. Frivilliga åtgärder vidtogs i samtliga ärenden för att korrigera bristerna. Fyra av de 17 ekonomiska aktörer som tillhandahöll bärverksdelar saknade obligatoriska intyg. De vidtog frivilliga åtgärder genom att sluta tillhandahålla bärverksdelar under tiden som de ordnade all nödvändig dokumentation. Projektet avslutades i början av 2017.

5. Gipsskivor

Marknadskontrollen har omfattat inspektion hos 13 ekonomiska aktörer. Produkter från 10 ekonomiska aktörer har provats (provningarna skedde före 2017). Under 2017 har provningsresultaten kommunicerats med de ekonomiska aktörer som säljer de gipsskivor som Boverket låtit prova. Fem av dessa ärenden avslutades under 2017.

Boverket genomför även dokumentationskontroll. Under 2017 har en tolkningsfråga lyfts till AdCo-CPR. Tolkningsfrågan handlar om hur systemberoende egenskaper ska presenteras i prestandadeklarationen. Branschpraxis verkar vara att redovisa de systemberoende egenskaperna genom att hänvisa till en webbplats eller ett externt dokument som inte följer med prestandadeklarationen. Eftersom det verkar finnas en europeisk branschpraxis är det viktigt att se till att förankra Boverkets bedömning hos marknadskontrollmyndigheterna i de andra medlemmarna i AdCo-gruppen.

6. Fönster (AdCo-CPR)

Totalt inleddes 30 inspektioner under 2015. 15 ärenden återstod vid 2017 års början. Under året avslutades 6 ärenden efter frivilliga åtgärder av de ekono-

miska aktörerna. I några fall fanns det skillnader mellan deklarerad prestanda och den prestanda som påvisats vid provningen i marknadskontrollen. Därefter vidtog de ekonomiska aktörerna åtgärder genom ändringar i dokumentationen eller produktutveckling. Vid årsskiftet 2017/2018 återstod nio ärenden i projektet.

7. Brandvarnare (AdCo-CPR)

Dokumentationskontrollen som påbörjades under 2014 omfattade inspektion hos 24 ekonomiska aktörer (totalt 77 produkter). Kommunikation med berörda aktörer pågår fortfarande och ärenden avslutas allt eftersom. Vid årsskiftet 2017/2018 var fem ärenden färdiga för avslut.

8. Kaminer

Marknadskontrollen har omfattat 23 inspektioner. De flesta ärendena är avslutade men projektet är ännu inte avslutat. I och med att vi har fått begäran om ömsesidigt bistånd från Tyskland rörande tre produkter som ingått i kontrollen behöver vissa ärenden och bedömningar ses över igen.

9. Cellplast

Projektet har omfattat såväl provning som dokumentationskontroll av ett antal lastbärande cellplastskivor. Ett ärende återstår. Under 2017 har Boverket fått in resultat från det berörda företaget som visar vilken prestanda produkterna har avseende egenskapen långtidslast. Resultaten innebär en bekräftelse på att produkten inte håller den prestanda som redovisats i prestandadeklarationen. Företaget har vidtagit vissa frivilliga åtgärder avseende dokumentationen. Dessa har dock inte bedömts vara tillräckligt omfattande. Kommunikation med företaget pågår.

10. Minireningsverk

Inspektioner av ett 20-tal ekonomiska aktörer. Dokumentationsinhämtning och bedömningar har skett främst under tidigare år. Under år 2017 har Boverket försökt hitta formen för projektet. Exempelvis anlätades en konsult för vissa uppgifter, men Boverket erfor att den formen inte fungerar tillfredsställande.

Boverket har från olika kommuner fått många frågor som gränsar till marknadskontrollärendena. Det har i många fall varit knepigt att ge vägledning eftersom ansvaret är delat mellan Boverket och Havs- och Vattenmyndigheten. Det har resulterat i en särskild informationsinsats som beskrivs närmre under avsnittet om informationsinsatser.

Uppföljning reaktiv marknadskontroll av byggprodukter

Under 2017 anhängiggjordes 15 reaktiva ärenden, varav ett handlade om en icke-harmoniserad byggprodukt. Fördelningen mellan klagomål från konsumenter och konkurrenter var jämn.

Boverket mottog fyra begäranden om ömsesidigt bistånd från andra länder (Tyskland och Belgien).

Uppföljning marknadskontroll av hissar och linbanor

Enligt marknadskontrollplanen för 2017 skulle Boverket inte bedriva proaktiv marknadskontroll av hissar eller linbanor. Planen har följts.

Boverket har under 2017 hanterat ett reaktivt marknadskontrollärende avseende hissar. Kommunikation med tillverkaren skedde under 2017. Ärendet är ännu inte avslutat.

Kostnader

Den planerade budgeten för marknadskontroll var 7 000 000 SEK.

Kostnaden för marknadskontroll uppgick för år 2017 till 6 776 600 SEK, varav 5 472 100 SEK var kostnader för personal. Övriga kostnader inklusive provning uppgick till 1 304 500 SEK. Det innebär att vi inte använde hela budgeten för marknadskontroll.

Motsvarande 4,6 personer jobbade heltid med marknadskontroll.

Utvärdering

Urvalet av produkter/ekonomiska aktörer för inspektion

Boverket bedömer att urvalet har varit effektivt. Av de 75 proaktiva inspektioner Boverket gjort var 72 riktade till relevanta aktörer. De gånger Boverket råkar välja aktörer som inte säljer relevanta produkter beror till stor del på felaktig information från företagets sida, exempelvis företag som slutat sälja en viss typ av produkt, men inte har uppdaterat informationen på sin webbplats.

Val av kontrollmetoder

I de projekt som påbörjades under 2017 har Boverket huvudsakligen arbetat med ”skrivbordskontroller”, dvs. inte genomfört fysiska besök hos ekonomiska aktörer i syfte att samla in dokumentation. Ett sådant arbetssätt innebär att Boverket får utrymme att kontakta fler ekonomiska aktörer, men innebär samtidigt att Boverket får sämre insyn i hur olika branscher fungerar i praktiken.

Boverket bedömer att de kontrollmetoder som valts har fungerat relativt bra i förhållande till projekten, men att vissa projekt (framförallt marknadskontrollen av prefabricerade betongelement) hade fungerat bättre om fysiska besök hade utförts. Detta främst för att det var svårt att förklara begreppet spårbarhet för branschen utan att tillräcklig kännedom om hur de i praktiken märker sina produkter och kommunicerar inom branschen.

Informationsinsatser

Boverket har under 2017 arbetat med följande informationsinsatser:

Informationsbrev till branschen

Boverket har under 2017 skickat informationsbrev till skorstens-, vägräckes-, träpanels- och betongbranschen. Detta tillhör Boverkets normala arbetsrutiner, dvs. samtliga marknadskontrollprojekt inleds med ett informationsbrev som riktar sig till samtliga identifierade ekonomiska aktörer i branschen. Syftet är att informera om gällande regelverk och att uppmärksamma företagen på den kommande kontrollinsatsen. Boverket har tillämpat detta arbetssätt sedan 2013 och upplever att informationsbrevet uppskattas av aktörerna oavsett vilken bransch det handlar om.

Informationsblad

Boverket har under 2017 tagit fram informationsblad om metallskorstenar, vägmärken, fönster, gipsskivor och prefabricerade betongelement. Detta tillhör Boverkets normala arbetsrutiner, dvs. sådana informationsblad tas fram i samtliga projekt när det är dags att kommunicera resultaten av marknadskontrollen. Informationsbladen beskriver hur en prestandadeklaration och CE-märkning ska utformas för respektive produktgrupp. Syftet är att vägleda de företag som har mindre formella brister i sin dokumentation. Boverket har tillämpat detta arbetssätt sedan 2015 och upplever att informationsbladet underlättar för de berörda företagen när dessa ska korrigera sin dokumentation.

I projektet avseende prefabricerade betongelement tog Boverket fram såväl ett informationsblad om CE-märkning som en illustration som tydliggör informationsflödet mellan tillverkare och användare. Informationsinsatsen ledde till mer klarhet för branschen, något som märktes tydligt i pågående ärenden.

I marknadskontrollen av fönster tog Boverket fram ett extra informationsblad för att förtydliga hur tillverkare av måttbeställda fönster ska resonera när de upprättar dokumentation för sådana produkter.

Webbplatsinformation

Under hösten 2017 har Boverket gjort en översyn av befintlig information på www.boverket.se och förberett flytten till PBL kunskapsbanken. Bland annat har nya sidor om pågående marknadskontroll utformats, för att inte längre bara informera om avslutade projekt. Det är för tidigt att uttala sig om vad detta kommer att innebära för branschen, men Boverket hoppas att denna insats kommer att uppskattas av branschens aktörer som vid flera tillfällen påpekat att de vill veta mer om vår marknadskontroll.

Branschseminarier

Förutom egeninitierade informationsinsatser har Boverket även medverkat i evenemang som anordnats av branschen.

I anslutning till marknadskontrollen av prefabricerade betongprodukter deltog Boverket i seminariet Betongelementdagen anordnat av det anmälda organet

Nordcert. Där höll vi ett föredrag om vår pågående marknadskontroll av pre-fabricerade betongelement och presenterade våra preliminära slutsatser i projektet. Genom att delta vid detta seminarium fick vi tillfälle att besvara frågor från branschen med hög transparens, dvs. våra svar svaren nådde ut till en stor del av branschen och inte bara till de aktörer som ställt frågan.

Inom ramen för marknadskontrollen av vägmärken deltog Boverket i branschmässan På Väg som arrangeras av Elmia och Sveriges Branschförening för Säkrare Vägarbetsplatser, SBSV, i samarbete med Trafikverket. Boverkets medverkande väckte en del nyfikenhet från besökare och andra utställare. Deltagandet gav möjlighet för givande diskussioner med representanter från branschorganisationer, tillverkare, kommuner och andra myndigheter. I samband med mässan höll Boverket ett öppet seminarium om marknadskontroll av bygg- och anläggningsprodukter, med fokus på ett pågående marknadskontrollprojekt inom mässans område. Vårt deltagande på mässan gav även en bra möjlighet att träffa berörda parter i det pågående marknadskontrollprojekt för att diskutera gemensamma frågeställningar.

Övriga informationsinsatser

I anslutning till marknadskontrollen av minireningsverk har Boverket tagit fram en informationsinsats som riktar sig till såväl ekonomiska aktörer som kommuner. Detta eftersom Boverket från olika kommuner har fått flera frågor som gränsar till marknadskontrollärendena. Det har ofta varit knepigt att ge vägledning eftersom ansvaret är delat mellan Boverket och Havs- och Vattenmyndigheten. En del frågor ligger på gränsen till att ge råd om hur kommunerna ska bedöma ansökan om att få installera reningsverk. Informationsinsatsen består av att Boverket tar fram texter som besvara frågorna om CE-märkningssystemet. Text ska dels publiceras på PBL kunskapsbanken, dels på boverket.se. Kommunerna vill ofta ha svar på väldigt specifika frågor. I vår information kommer vi t.ex. upplysa kommunerna om att Boverket inte har ett register över företag med CE-märkta produkter.

Samarbete med andra myndigheter

Boverket har samarbetat med andra europeiska myndigheter inom AdCo i marknadskontrollen av väg- och broräcken. Samarbetet har fungerat mycket bra och har inneburit ett erfarenhetsutbyte när det gäller arbetssätt men även problemlösningar. I detta projekt har vi använt ICSMS i vårt dagliga arbete, vilket tillförde nytta för såväl det gemensamma projektet som vår egen handläggning av enskilda ärenden.

Boverket har även samarbetat med Arbetsmiljöverket i ett reaktivt ärende avseende motordrivna portar. Denna produktgrupp täcks av flera unionsrättsakter och faller inom flera myndigheters tillsynsområde. Just det aktuella ärendet handlade om aspekter som täcks av byggproduktförordningen och maskindirektivet.

Boverket har under 2017 deltagit i följande arbetsgrupper:

- Marknadskontrollrådets arbetsgrupp för cirkulär ekonomi
- Marknadskontrollrådets arbetsgrupp för att förbereda konferensen Din produkt, ditt ansvar i april 2017
- Marknadskontrollrådets arbetsgrupp för att förbereda Marknadskontrolldagen i april 2018
- AdCo arbetsgrupp för diskussion om hur CPR påverkas av varupaketet

Samtliga arbetsgrupper har varit till stor nytta och har bidragit till bättre förståelse vad gäller olika myndigheters sektorsansvar och arbetssätt.

Resurser

Under 2017 har Boverket haft öronmärkta pengar (7 000 000 SEK) för att bedriva marknadskontroll och de finansiella resurserna har varit tillräckliga för att utföra planerade kontroller inklusive omfattande laboratorieprovningar.

Vad gäller personella resurser har Boverket fått prioritera mellan olika projekt och olika uppdrag. Även om 4,6 personekvivalenter jobbade heltid med marknadskontroll så innebär det inte att drygt fyra fysiska personer ägnat hela sin arbetstid åt marknadskontroll. Totalt har ett tiotal anställda arbetat deltid med marknadskontroll. Samma personer har även jobbat med tidskänsliga regeringsuppdrag. På grund av att samma personer har arbetat med många olika projekt och uppdrag fick Boverket under 2017 prioritera skrivbordsarbete framför företagsbesök då det på grund av andra åtaganden inte var möjligt att genomföra heldagsresor för att besöka företag.

Positivt är att Boverkets interna arbetsmetoder inom marknadskontrollen inte längre är nya eller under utveckling, utan snarare har nått karaktären av rutiner. Det har lett till ökad tydlighet och effektivitet i genomförande av de proaktiva projekten.

För marknadskontrollen innebar prioriteringen mellan uppdragen att ett av de planerade projekten inte hanns med under 2017 och att ett flertal äldre projekt inte hann avslutas under 2017. Vad gäller budgeten innebar detta att vi inte använde hela marknadskontrollbudgeten utan endast 6 776 600 SEK.

Huvudsakliga brister på marknaden

Konsultföretaget Sweco Society har under 2017 genomfört en marknadsundersökning på uppdrag av Boverket. Uppdraget syftade främst till att ge Boverket information om hur tillgängligheten ser ut vad det gäller prestandadeklarationer på ett urval av byggprodukter i distributionsledet. Vid årsskiftet 2017/2018 var rapporten ännu inte levererad.

Utifrån de marknadskontrollprojekt som pågick under 2017 bedömer Boverket att de huvudsakliga bristerna finns hos tillverkare som levererar projektanpassade byggprodukter direkt till byggarbetsplatsen. Enligt gällande lagstiftning

ska tillverkaren upprätta en prestandadeklaration och CE-märkning för varje unik produkttyp. Det gäller även projektanpassade produkttyper som tillverkas utifrån kundens specifikation. Företag i vissa branscher hade svårt att implementera detta tankesätt i praktiken, men efter kontakt med Boverkets marknads kontroll ha har de styrt upp sina rutiner och säkerställt spårbarheten mellan dokumentationen och de fysiska produkterna.

Huvudsakliga brister på myndigheten

Den huvudsakliga bristen i Boverkets marknads kontrollverksamhet är att det är svårt att prioritera mellan olika arbetsuppgifter som konkurrerar om medarbetarnas tid. Detta till trots planerar Boverket för fyra – fem nya proaktiva marknads kontrollprojekt varje år. Eftersom två medarbetare slutade vid årsskiftet 2017/2018 kommer det att vara svårt att hålla planen för 2018.

Boverkets marknads kontroll har under flera år finansierats av öronmärkta medel. Detta ändras från och med 2018. I kombination med underbemanning tills ny personal har rekryterats kan detta komma att innebära ännu hårdare prioriteringar och medföra avsteg från den fastställda marknads kontrollplanen för 2018.

Bilaga 1

Sammanställning

Antal rapporterade produktrelaterade olyckor	1
Antal klagomål, varav	15
- antal från konsumenter eller andra användare	5 (varav 1 produktrelaterad olycka, se ovan)
- antal från företag	6
Antal inspektioner (=regelbundna eller särskilda besök, kontroller (inbegripet kontroller på internet) eller andra former av kontakter (e-post eller telefon) i syfte att kontrollera att produkter uppfyller lagstadgade krav. Om flera produkter, modeller eller föreskrifter är föremål för kontroll vid samma tillfälle hos en ekonomisk aktör bör det räknas som en enda inspektion. För att betraktas som en inspektion ska åtgärden dokumenteras), varav	75 ärenden anhängiggjorda under 2017.
- antal reaktiva (föranledda av klagomål från konsumenter, användare, anmälda organ, konkurrerande företag, fackliga organisationer eller dylikt, olyckor eller tillbud, uppgifter från myndigheter i andra MS, t.ex. via Rapex eller ICSMS)	15
- antal proaktiva (på eget initiativ)	60
- antal inspektioner i samverkan med tullmyndigheterna	0
Antal dokumentationskontroller	60
Antal provningar i laboratorium	10
Resultat antal produkter	
- ej i överensstämmelse med angivna prestanda	4
- formella brister (märkning, prestandadeklaration, varningstext, bruksanvisning, teknisk dokumentation m.m.)	34 som upptäckts, kommunicerats och åtgärdats under 2017, 53 som upptäckts före 2017 men kommunicerats under 2017
Resultat antal bristfälliga produkter som stoppats i samarbete med Tullverket	0
Antal frivilliga åtgärder (näringsidkare vidtar frivilliga korrigerande åtgärder)	
Antal restriktiva åtgärder och sanktioner, varav antal beslut om	0
- korrigerande åtgärder	-
- försäljningsförbud	-
- tillbakadragande	-
- återkallelse	-
- förstöring	-
Antal utdömda viten samt totalbelopp	0
Antal överklaganden/domar	1 (ett överklagat ärende från 2016 ännu ej avgjort)
Samarbete med andra svenska marknadskontrollmyndigheter	1 (samarbete med Arbets-

	miljöverket i ett reaktivt ärende)
Samarbete med marknadskontrollmyndigheter i andra medlemsstater , varav antal	7
- möten i AdCo-grupper eller liknande	3 (2 AdCo-CPR och 1 AdCo-Lifts)
- gemensamma projekt	3 (varav ett projekt inleddes under 2017 och två pågick sedan tidigare)
- tjänstemän som deltagit i Kommissionens utbytesprogram	0
- studiebesök i andra medlemsstater	0
- studiebesök från andra medlemsstater	1 (besök från Lettland)
Antal underrättelser till andra medlemsstater avseende	0
- allvarlig risk (Rapex-underrättelser enl. art. 12 i GPSD eller art. 22 i 765/2008)	-
- skyddsklausuler (i ICSMS motsvarande art. R31 i beslut 768/2008 eller liknande)	-
- restriktiva beslut enligt förordning 764/2008	-
Antal begäranden om ömsesidigt bistånd från andra MS	5
Antal begäranden om ömsesidigt bistånd till andra MS	1
Antal inspektioner då myndigheten kontaktat näringsidkare i	0
- annat EU-land	-
- tredje land	-
Övrigt (informationskampanjer, förebyggande produktsäkerhetsarbete, granskning av kvalitetssystem m.m.)	Se löpande text
Utfall budget (avsnitt 8)	6 776 600 SEK